

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugos), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire (Bicaz), Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coroana (Timișoara), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreuna, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Hondoleana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehădia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugos), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de împrumut și păstrare (Ilva-mare), Răureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Târnavéana, Țibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sărmărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:

CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

La chestiunea „Școalei comerciale române din Brașov“.

Cetitorii revistei noastre cunosc această chestiune. Știu motivele cari au îndemnat direcțiunea «Solidarității» și a Școalei comerciale din Brașov să pornească acțiunea pentru adunarea mijloacelor financiare necesare în scopul zidirii unui alt edificiu școlar pe seama numitei școli. Astfel n'ar mai fi nici o trebuință a ne ocupa cu această chestiune. Dacă totuș mai revenim odată asupra ei, o facem pentru că chestiunea aceasta — din norocire — a început să intereseze straturi tot mai largi ale societății românești de aci și de dincolo de Carpați și mulți ne cer lămuriri în această importantă chestiune. Le dăm deci, pe scurt, în cele următoare:

Școala comercială din Brașov

Este singura școală pentru învățământul economic a Românilor de dincoace de Carpați. E înființată deja la 1869, ca a doua școală comercială din întreaga Ungaria. În decursul celor 45 de ani de existență a făcut excelente servicii culturii economice a neamului nostru, dând sute de absolvenți, cari s'au distins în viața comercială atât aici, cât și — ori mai ales — în România. S'a luptat însă această școală cu mari greutăți din cauza sărăciei susținătorilor ei, cari sunt cele două biserici române din Brașov. Profesorii i-au fost însă adevărați eroi în devotamentul lor. Ei au dus departe renumele acestei școale, care din cauza

edificiului necorăspunzător și al lipsei de mijloace de învățământ eră amenințată cu închidere din partea guvernului. Între astfel de împrejurări grele directorul școalei și profesorii, de ani de zile, se muncesc cu gândul cum ar putea să facă un nou edificiu școlar? S'au adresat bisericilor conproprietare, superiorității bisericești dela Sibiu, ba chiar și guvernului țării după ajutor, dar totul a fost zadarnic. S'au întâlnit pretutindenea ori cu sărăcie ori cu lipsă de bunăvoință. Când năcazul însă eră mai mare și primejdia mai iminentă, se ivește gândul, că noul edificiu să se facă cu

Ajutorul neamului românesc.

În ceasul al 12-lea directorul și profesorii școalei se gândesc să se adreseze — ca ultim refugiu — d-lui *Vasile Stroescu*, nobilul boer basarabean, care a jertfit în cei 6—7 ani din urmă sute și iar sute de mii pentru cultura noastră, a Românilor din această țară și să-l roage să le deie, dacă nu se poate altcum, un împrumut din care să zidească școala. Adresa către d-nul Stroescu a fost înaintată prin mijlocirea d-lui *Parteniu Cosma*, directorul «Albinei». — Răspunsul d-lui Stroescu a fost decizător. Dânsul a arătat, că chestia școalei comerciale din Brașov este chestia întregului neam românesc din Ungaria și a rugat pe d-nul Cosma, ca președinte al «Solidarității», uniunea băncilor noastre românești, se ia întreaga afacere în mână și să caute să adune ce poate dela bănci și dela particulari și pe dânsul — pe domnul Stroescu — să-l țină în rezervă ca cel din urmă, când va pune bucurios umărul să se pornească o treabă bună. Această scrisoare a fost îndemnul după care «Solidaritatea», și direcțiunea școalei comerciale din Brașov s'au pus pe lucru neamănat.

Acțiunea „Solidarității”.

În urma scrisorii d-lui Stroescu, președintele «Solidarității», asociațiunea institutelor financiare române de dincoace de Carpați, convoacă pe membrii consiliului la o ședință pe ziua de 30 Noemv. 1913. În această ședință se decide, ca să se facă un apel către băncile românești, să contribuie cu sume potrivite puterilor lor la adunarea mijloacelor necesare la zidirea unui nou edificiu pe seama școlii comerciale din Brașov. Totodată consiliul hotărăște și proporția sumelor ce sunt a se cere dela bănci. Apelul s'a trimis la începutul lui Ianuarie a. c. și deja după trei luni băncile noastre anunțaseră contribuiri de Cor. 89,960.—, cum se poate vedea din lista ce publicăm mai jos. Credem însă că contribuiriile se vor întregi la cel puțin Cor. 100,000.—, căci mai sunt unele bănci, cari urmează să-și anunțe donațiunile. Va fi o sumă frumoasă aceasta, ca și care nu știm să se mai fi adunat în timp așa de scurt nici chiar la neamurile mai înaintate și cu adevărat bogate. Paralel cu activitatea «Solidarității» a urmat.

Activitatea direcțiunii școlii comerciale,

care a primit angajamentul să facă un apel către foștii elevi și absolvenți; să contribuie și ei la zidirea noului edificiu. Apelul direcțiunii, care a fost secundat și de un apel al unor absolvenți, ce ocupă funcțiuni în Transilvania, deasemenea a dat rezultate deplin mulțumitoare. Până azi s'au anunțat din partea prof. și elevilor contribuiri în sumă de C. 31,171., ceea ce se poate vedea din lista specială ce o publicăm în cele următoare. Desigur însă că aceste contribuiri se vor mai urca, deoarece mai sunt încă mulți foști elevi, cari își vor da obolul lor pentru zidirea școlii, care i-a ocrotit și pregătit pentru viață.

Când s'a văzut că acțiunea «Solidarității» și a direcțiunii școlii comerciale provoacă valuri de însuflețire în toate părțile, s'a crezut de oportun să între în acțiune și proprietarul școlii: cele două biserici românești, reprezentate prin

Eforia școlilor române din Brașov,

care încă a adresat un apel către publicul mare, invitând pe toți prietiniii culturii românești să vină în ajutor. Apelul Eforiei școlare s'a trimis abia de câteva zile. Cu toate acestea el promite foarte mult și desigur vom înregistra pe urma lui rezultate frumoase. — Unele dintre contribuiriile însemnate pe lista «donațiuni diverse» s'au făcut în urma apelului Eforiei școlare. Zicem anume unele, deoarece contribuiriile orașului Brașov este hotărâtă de doi ani, apoi donațiunile adunate de foștii elevi încă s'au făcut înainte de apariția apelului numit.

Contribuiriile totale

de până azi fac Cor. 151,796.20, o sumă destul de respectabilă, dar cu toate acestea încă mică pentru trebuințele zidirii. Clădirea va costa cca 300,000 Cor.,

deci o sumă aproape dublă ca ceea-ce s'a adunat până acum. Oamenii și instituțiunile noastre vor trebui să-și facă bine datoriința dacă e vorba să se adune suma de care avem nevoie. Tocmai de aceea *apelăm și pe această cale la toți bunii români de pe pretutindenea să vină cu obolul lor în ajutorul școlii comerciale din Brașov*, singura noastră școală românească de acest fel. Căci numai urmând astfel și numai punând cu toții și din toate părțile umărul, vom putea avea fericirea să putem zice că școala aceasta este produsul conștiinței naționale a neamului întreg.

Lucrările pregătitoare pentru zidire

s'au început. Conferența profesorală a stabilit programul de zidire și a publicat concurs pentru planuri. La acest concurs au participat 16 concurenți cu tot atâtea planuri. Procesul verbal ce-l publicăm în alt loc al revistei dă lămuriri suficiente asupra acestei chestiuni. Ca informație adaugăm, că în o ședință recentă a juriului pentru examinarea planurilor, s'a cumpărat trei dintre ele și că în juriu au luat parte ca specialiști d-nii arhitecți *Maimarolu Petculescu*, și *V. Pușcariu* ingin., toți din București, *Josef Nekolny*, ingin. orașului Brașov. D-nii arhitecți *Maimarolu* și *Petculescu*, ambii bărbați de renume au luat asupra dâșilor, în mod gratuit, atât supravegherea construirii planurilor, cât și a zidirii. Sub supravegherea dâșilor se vor face planuri și preliminare nouă, cari se vor termina în timpul cel mai scurt, așa ca zidirea să poată fi dată în întreprindere încă în cursul lunii Iunie a. c. Lucrările de zidire vor înainta repede. Tot ce ar mai fi de dorit este ca tot atât de repede să înainteze și adunarea mijloacelor financiare necesare la acoperirea cheltuelilor. Să vedem!

Lista contribuiriilor.

I. Băncile românești.

«Agricola», Lugoș	K	300.—
«Agricola», Hunedoara		600.—
«Agricola», Sebeș		600.—
«Ajutorul», Șeica		500.—
«Albina», Sibiu		20,000.—
«Ardeleana», Orăștie		4,000.—
«Armonia», Cincul-mare		300.—
»Auraria», Abrud		750.—
«Avrigeana», Avrig		300.—
«Aurora», Năsăud		500.—
«Bănățiana», Bucoveț		150.—
«Banca poporală», Arpaș		60.—
«Banca poporală», Birchiș		150.—
«Banca poporală», Caransebeș		600.—
«Banca poporală», Dej		600.—
«Berzava», Berzava		100.—
«Berzovia», Jidovin		150.—
«Bihoreana», Oradea mare		3,000.—
«Bocșana», Bocșa-montană		600.—
«Brădetul», Orlat		300.—
«Brașoveana», Brașov		1,000.—
«Buciumana», Bucium-Poeni		100.—
«Câmpeana», Mociu		600.—
«Cassa de păstrare», Mercurea		1,000.—

«Cassa de păstrare», Sasca	K 900—	«Venețiana», Veneția-inf.	K 300—
«Cassa de păstrare», Șinca	200—	«Victoria», Arad	5,000—
«Chiorana», Șomcuta-mare	600—	«Viitorul», Ocna-Sibiiului	200—
«Codreana», Băsești	450—	«Voileana», Voila	500—
«Codrul», Lupșa-mare	100—	«Vulturul», Sămărtin	300—
«Comuna», Căvărăn	250—	«Vulturul», Tășnad	300—
«Concordia», Gherla	200—	«Zlăgnea», Zlagna	30—
«Cordiana», Fofeldea	450—	«Zărăndian», Băița	200—
«Coroana», Biștrița	900—	«Zorile», Mărgău	100—
«Corvineana», Hunedoara	1,000—		
«Creditul», Zărnești	900—		
«Crișana», Brad	1,500—		
«Cugireana», Cudgir	450—		
«Cassa de păstrare», Săliște	1,500—		
«Cetatea», Cohalm	450—		
«Decebal», Deva	300—		
«Doina», Câmpeni	1,000—		
«Drăganul», Beiuș	300—		
«Dunăreana», Timiș-Cubin	150—		
«Economia», Cohalm	600—		
«Economul», Cluj	500—		
«Făgetana», Făget	900—		
«Frăția», Agnita	180—		
«Furnica», Făgăraș	1,800—		
«Geogeană», Geoagiu	300—		
«Grănițerul», Dobra	500—		
«Hătegană», Hațeg	1,000—		
«Institutul de credit», Mehadia	150—		
«Izvorul», Ighiu	300—		
«Izvorul», Sebeșul-inf.	200—		
«Izvorul», Sângeorgiu	100—		
«Iulia», Alba-Iulia	750—		
«Lăpușana», Lăpușul-ung.	250—		
«Lipovana», Lipova	1,000—		
«Lucașul», Vârșeț	2,400—		
«Lumina», Sibiu	1,000—		
«Luncana», Marghita	150—		
«Maramureșana», Sighetul-Marmației	150—		
«Mărgineana», Poiana	500—		
«Mercur», Năsăud	500—		
«Mielul», Poiana	300—		
«Murășana», Reghinul-Săsesc	1,500—		
«Nădlăcana», Nădlac	600—		
«Negoiul», Porumbacul-superior	50—		
«Noiana», Noul-român	150—		
«Olteana», Viștea-inferioară	450—		
«Oraviciana», Oravița	1,000—		
«Orientul», Dobra	150—		
«Patria», Blaj	1,500—		
«Peatra», Teiuș	450—		
«Poporul», Lugoj	600—		
«Poporul», Săliște	1,000—		
«Porumbăceana», Porumbacul-inferior	300—		
«Răureana», Capolnoc-Monoștor	300—		
«Sătmăreana», Seini	750—		
«Selăgiana», Jibău	900—		
«Sentinela», Satul-nou	1,200—		
«Silvania», Șimleu	900—		
«Speranța», Hosman	120—		
«Strugurul», Pianul-superior	150—		
«Șercaiana», Șercaia	1,000—		
«Șincana», Șinca-veche	500—		
«Șoimul», Uioara	400—		
«Târnavăna», Sighișoara	500—		
«Timișana», Timișoara	5,000—		
«Țibleșana», Reteag	300—		
«Unirea», Vad	300—		
«Vărădiana», Varadia	100—		
«Vatra», Cluj	1,500—		
		Total: K	89,960—
2. Profesorii Școlii comerciale.			
Arseniu Vlaicu, director, Brașov	K	500—	
Andrei Bârseanu, profesor, Brașov	„	500—	
Ioan Socaciu, profesor, Brașov	„	500—	
Ioan C. Panțu, profesor, Brașov	„	500—	
Ioan Pricu, profesor, Brașov	„	500—	
Dr. Ioan Baci, profesor, Brașov	„	200—	
3. Foștii elevi ai Școlii comerciale.			
Ioan G. Babeș, dir. de fabrică, Azuga	K	1,200—	
Anton Mânzat, procurist, București	„	1,000—	
Otto Schiel, fabricant, Brașov	„	1,000—	
Ion M. Gologan, mare propr., Ciulnița	„	1,000—	
Ioan R. Negut, mare propr., Focșani	„	1,000—	
L. Theodoru, secret. canc. com., Botoșani	„	750—	
Gh. Fugaciu, contabil, Câmpina	„	500—	
Const. Popp, șef de lichid. «Albina», Sibiu	„	500—	
Rudolf Orghidan, admin., Stobozia	„	500—	
Ionel Comșa, mare comerc., Săliște	„	500—	
V. Gămulea, funcț. pens. «Albina», Sibiu	„	400—	
Aurel Lupșian, dir. de bancă, Giurgiu	„	400—	
Nic. Munthiu, secret. de bancă, Șimleu	„	360—	
Gheorghe Popica, contabil, Bușteni	„	350—	
Ios. Oncioiu, șef-contab. «Albina», Brașov	„	300—	
Sandu Bucurenciu, funcț. de bancă, Brăila	„	300—	
Ioan Peteu, fabricant, Brașov	„	300—	
Traian Andreica, cont. «Doina», Câmpeni	„	300—	
Dum. D. Hanciu, com., Turnu-Măgurele	„	300—	
Const. Bozdog, contabil, Hunedoara	„	300—	
Afil. Popoviciu, cont. Bragadiru, București	„	300—	
V. V. Bontescu, s-dir. «Ustredna», B.-Pesta	„	300—	
Grig. Domilescu dirig. «Roșiori-de-vede»	„	300—	
Ioan Vătășan, insp. gen., «Albina», Sibiu	„	300—	
G. Ciupală, fabr. de postav, Brebu	„	300—	
Florea Căpățână, funcț. «Albina», Sibiu	„	300—	
Const. Manci, comerciant, Câmpina	„	300—	
Ioan Proca, comerciant, Ploiești	„	300—	
Gh. Barbuceanu, șef-cont., București	„	300—	
Nicolae Bercu, șef-cont., Ploiești	„	300—	
Stefan Criștof, comerciant, Sinaia	„	300—	
Vasile Grădinar, exploat. de petr., Ploiești	„	300—	
Ioan Murăroiu, cont. «Albina», Brașov	„	300—	
V. Uveges, dirig. banca de asig., Brașov	„	300—	
Ioan I. Lăpădatu, director, Sibiu	„	300—	
Ioan Rebeș, cassar «Albina», Sibiu	„	250—	
Octav. Neagoș, cassar «Lumina», Sibiu	„	250—	
Andrei Gușu, funcț. «Albina», Sibiu	„	250—	
Dum. Stinghe, funcț. «Albina», Sibiu	„	250—	
Radu Ardelea, cont. «Albina», Brașov	„	240—	
Ștefan Penesiu, șef de birou, Buteni	„	200—	
Ioan Budi, director, Hațeg	„	200—	
P. Dancășiu, funcț. de poștă, Budapesta	„	200—	
Ioan Rusu, «Banca Națională», Tulcea	„	200—	
Gheorghe Popoviciu, fabricant, Ploiești	„	200—	
Aurel Chicomban, contabil, Sinaia	„	200—	
Vasile Preșmărean, contabil, Sinaia	„	200—	
Gh. N. Măciucă, cont. «Brag.», București	„	200—	

Theodor Nicolau, comisionar, București	K 200	Emil Tișca, secret. de bancă, Năsăud	100
Aurel Pop, funcț. «Albina», Sibiu	200	Petru Bârbat, notar, Șercăița	100
P. Manole, funcț. «Biroul de inf.», Sibiu	200	Emanoil Comșa, director, Brad	100
Octav. Fulea, șef-cont. «Lumina», Sibiu	200	Vasile Iordache, secret. ppopesc, Brașov	80
Dum. D. Simian, student, București	200	Dum. Voina, student, Zürich	80
Traian Voina, funcționar. București	200	Tr. Chicomban, funcț. «Albina», Brașov	75
Stelian Russu, contabil, Gyulafalva	200	Ilie Mașteiu, funcț. de bancă, Paloș	60
Gh. Baiuțiu, contabil, Cugir	200	Romul Pop, funcț. de bancă, Satul-nou	60
Mateu C. Jiga, dir. de bancă, Făgăraș	200	Romul Verișan, contabil, Sighișoara	50
Ioan Curbure, notar, Galați (I. Făgăraș)	200	Ioan Ghișa, contabil, Brad	50
Gheorghe G. Stroeie, cont., București	200	Gh. Giuvălea, funcț. «Albina», Brașov	50
Pomp. Burz, dirig. de bancă, Sân-Mihail	200	Nic. Marcu, practicant, Cluj	50
Romulus Dogariu, secretar, Brașov	150	Victor Bumbescu, contabil, Reșița	50
Eugen Vancu, dirigent Marosvásárhely	150	Sim. Damian, func. «Ardeleana», Orăștie	50
Emil A. Chiffa, șef-contabil, Bistrița	150	Nic. Branga, func. «Ardeleana», Orăștie	50
Dum. G. Gall, f. «Albina», Elisabetopole	150	Gh. Vas, contabil, Voila	30
Alexe Odor, funcț. «Albina», Sibiu	150		
Dan Voina, funcț. «Banca gen. de asig.»	150		Total: K 31,175
Anghel Bena, funcț. «Albina», Sibiu	150		
T. Cristian, funcț. de bancă, Azuga	150		
G. Baboe, funcț. «Albina», Brașov	150		
Samoil Urian, funcț. de bancă, Jibou	150		
V. Lacea, funcț. «Albina», Brașov	150		
At. Popoviciu, dirig. de bancă, Șiria	150		
Gheorghe Bașca, cassier, Seini	120		
Enea Hocman, funcț. «Albina», Sibiu	120		
Ioan Meșotă, funcț. de bancă, R.-Vâlcea	120		
G. Pașca, funcț. de bancă, R.-Vâlcea	120		
Tit. L. Langa, contabil, Șercaia	120		
Panteleimon Dobrea, voluntar, Riva	120		
Const. Bobancu, funcț. «Albina», Brașov	120		
Theodor Rhein, director, Brașov	100		
Richard Scheeser, funcționar, Brașov	100		
P. de Petric, funcț. comitatens. Săcele	100		
Ilie Radu, contabil, Sigetul-Marmației	100		
E. Lupea, cond. de filială, Vințul-de-jos	100		
Ioan Răduțescu, șef-contabil, Sasca	100		
Ioan Iosif, director, Cohalm	100		
Eugen Bârsean, funcț. de asig., Brașov	100		
Nicolae Opreșiu, contabil, Bistrița	100		
Enea Medean, contabil, Sebeș	100		
Cornel Lazar, diacon, Arad	100		
Coman Toader, proprietar, Călăraș	100		
Nicolae Plotogea, contabil, Azuga	100		
Andrei Fătuleț, comerciant, Ploești	100		
Tib. O. Babeșiu, funcț. de asigurare, Sibiu	100		
Gheorghe Vintilă, funcționar, Sinaia	100		
I. Checicheș, cont. la «Detunata», Bucium	100		
Titu Aurel Grecianu, contab., București	100		
Vic. Dâmboiu, cont., Bragadiru, București	100		
Vasile Bertianu, „ „ „ „	100		
Coriol. Miron, „ „ „ „	100		
Vasile Ciocoiu, „ „ „ „	100		
Vasile V. Voina, „ Azuga	100		
Gavril Crișan, funcț. de bancă, Ighiu	100		
Rom. Dâmboiu, funcț. de bancă, Uioara	100		
I. Brut Păcurariu, funcț. de bancă, Arad	100		
I. Brenciu, cassar «Albina», Brașov	100		
Iosif Moldovan, cont. «Albina», Brașov	100		
Dumitru Neța, funcț. «Albina», Brașov	100		
Aurel Gămulea, funcț. «Albina», Brașov	100		
Alex. Peneș, stud. acad., București	100		
Ioan Avrigean, contabil, Brașov	100		
Nic. Crăciun, notar, Tohanul-vechiu	100		
Ioan Oancea, comerciant, București	100		
Lucia Lepa, funcț. de bancă, Timișoara	100		
Adr. Cristea, funcț., «Ardeleana», Orăștie	100		
Alex. Manole, contabil, București	100		
Nic. Bârbat, prac. de notar, Șercăița	100		
		Orașul Brașov	K 15,000
		Anton Mocsonyi de Foen, B.-Pesta	2,000
		Donaș. adun. de I. G. Babeș, Azuga	1,200
		Donaș. adun. de O. Neagoș în R.-Vâlcea	1,170
		Banca Românească, București	1,000
		Creditul funciar rural, București	1,000
		Creditul funciar urban, București	1,000
		Ioan Mețianu, mitropolit, Sibiu	1,000
		Corpul prof. dela gim. român Brașov	1,000
		Elena A. Popoviciu, Brașov	1,000
		Costi A. Popoviciu, Brașov	1,000
		Clubul neguțătorilor, Rimnicul-Vâlcea	500
		Donaș. adun. prin dl D. Hanciu, T.-Măgur.	500
		Venit. unei prod. cinematogr. prin G. Dami- milesco, Roșiorii-de-vede	400
		Corpul învățătoresc, Brașov	300
		Dr. Tiberiu Brediceanu, dirigentul filialei «Albina», Brașov	300
		Dr. E. Dan, adv. fil. «Albina», Brașov	300
		D. Bragadiru, fabricant, București	300
		Reun. meser. rom., Brașov	300
		Iunio Brut Hodoș, director, Blaj	300
		C. Herța, dir. de bancă, Seliște	200
		Donaș. adun. de d-șoara Lucia Lepa	150
		Victor Muntean, șef-contabil, Blaj	150
		Donaș. adun. de I. Raduțescu, Sasca	123.20
		Dr. Oct. Sglimbea dir. de bancă Orăștie	100
		Nic. Furnica, Brașov	100
		Donaș. adun. de elevul E. Sciopon	52
		V. de Orbonaș, funcț. de bancă, Orăștie	50
		Simion Vlad, contabil, Orăștie	50
		Tr. Florian, archiv., «Albina», Brașov	50
		Eman. Ungurean, adv., Timișoara	40
		C. Focșăneanu, șef de gară, T. Frumos	20
		I. Vătășan, dir. școlar pens., Brașov	5
			Total „ 30,661.20
		Recapitulațiune :	
		dela bănci	K 90,260
		„ profesori și elevi	31,175
		„ diverși	30,661.20
			Total: K 152,096.20

PROTOCOL

luat în ședința Juriului esmis în scopul examinării și premiei planurilor intrate pentru zidirea unui nou edificiu pe seama școlii comerciale superioare gr.-or. române din Brașov, ținută în 22 Martie v. 1914.

Prezenți domnii: *Parteniu Cosma*, directorul «Albinei»; *Mateiu Voileanu*, asesor consistorial; *Dr. Vasilie Saftu*, protopop; *Ioan I. Lăpedatu*, dir. «Băncii generale de asigurare»; *Arseniu Vlaicu*, dir. școlii comerciale; *Dr. George Baiulescu*, medic; *Ioan Pricu*, profesor; *Josef Nekolny*, inginer sup. orășenesc; *D. Marcu*, inginer.

I.

Dl Dr. Vasilie Saftu, președintele Eforiei școlare, salută cu căldură pe domnul Parteniu Cosma, dir. «Albinei» din Sibiu, la a cărui intervenție și stăruință, cu ajutorul «Solidarității», a Băncilor românești și a întregului nostru neam, s'a putut pune în realizare zidirea unui nou edificiu pe seama singurei noastre școli superioare comerciale gr.-or. române.

La propunerea dlui Dr. Vasilie Saftu, Juriul proclamă de președinte, între aclamări de «să trăească», pe dl Part. Cosma.

Cu dresarea proceselor verbale ale Juriului se însărcinează dl Romulus Dogariu, secretarul Eforiei școlare.

II.

Directorul școlii comerciale, dl Arseniu Vlaicu, comunică, că conform condițiilor de concurs stabilite și publicate la timpul său, Juriul pentru examinarea și decernarea premiilor pentru planurile intrate, se va compune din următorii membrii: 1 reprezentant al «Solidarității», 1 reprezentant al Consistorului arhidiecezan, 1 reprezentant al Bisericii Sf. Nicolae, 1 reprezentant al Eforiei, 1 reprezentant al școlii, 1 reprezentant medic și 3 arhitecți distinși probați.

Comunică mai departe, că «Solidaritatea» a esmis ca reprezentant al ei pe dl Parteniu Cosma, iar în caz de împiedecare a dânsului, pe dl Ioan I. Lăpedatu. Veneratul Consistor a esmis ca reprezentant al său pe dl Mateiu Voileanu, asesor. Biserica Sf. Nicolae este reprezentată prin dl Ioan Pricu. Eforia școlară prin președintele ei Dr. Vasilie Saftu. Reprezentantul școlii este dl director Arseniu Vlaicu, iar reprezentant medic este dl Dr. George Baiulescu.

Cu privire la cei 3 reprezentanți arhitecți, cari ar trebui să fie membrii ai Juriului, dl director Arseniu Vlaicu, raportează, că dânsul a invitat să ia parte în Juriu pe dl Jüttner Kálmán, inginer sup. de stat, Brașov; pe dl inginer Tiberiu Eremie din București și pe dl Josef Nekolny, ingin. sup. orășenesc, Brașov.

Inginerul Jüttner Kálmán însă, prin adresa Nr. 521 din 31 Martie a. c., i-a adus la cunoștință, că dl Ministru de comerț reg. ung. l-a oprit să ia parte la acest Juriu din cauză, că condițiile de concurs n'au fost stabilite în conformitate cu dispozițiile Regulamentului pentru concursuri de planuri arhitectonice, edat sub Nr. 79,049 în 1908. Aceiași notificare a primit-o directorul și dela dl Ministru de comerț cu adresa Nr. 23,622 din 30 Martie 1914. În urma acestui fapt dl director A. Vlaicu, a invitat să ia parte ca membru în Juriu, în locul dlui Jüttner K., pe arhitectul orășenesc Wilhelm Schmidts. Dar deoarece și

acesta a primit dela Asociațiunea inginerilor și arhitecților ung. interzicerea de a lua parte la concurs și în Juriu tot pe motivul, că condițiile de concurs n'au fost făcute conform Regulamentului, amintit mai sus, declară, că nu poate lua parte nici dânsul ca membru în Juriu.

Concursul publicat n'ar corăspunde numai într'ată condițiilor regulamentare, intrucât arhitecții sunt în Juriu în minoritate.

În urma acestora dl director Arseniu Vlaicu, s'a văzut necesitat să apeleze la inginerii români și astfel s'a adresat telegrafic dlui inginer V. Pușcariu din București, rugându-l să ia parte ca membru în Juriu sau să trimită un alt arhitect. Dl V. Pușcariu a răspuns tot telegrafic, că primește, dar nu poate veni la Brașov pe Sâmbătă în 22 Martie v. a. c. pe când e conchemat Juriul, ci numai pe Duminică și Luni în 23 și 24 Martie a. c.

Dl Tiberiu Eremie, inginer de asemenea n'a putut veni personal, ci a trimis ca reprezentant al său pe dl inginer arhitect D. Marcu.

Dl inginer sup. orășenesc Ios. Nekolny a primit să figureze în Juriu ca membru și s'a și prezentat la ședință.

De încheiere directorul A. Vlaicu propune ca Juriul în ședința sa de azi să ia act de planurile intrate și apoi să le predea spre studiere arhitecților.

Juriul decide:

1. Comunicatul făcut de dl director A. Vlaicu să ia la cunoștință.

2. În ședința de azi Juriul va lua act de planurile intrate și apoi acestea vor fi predate spre studiere și raportare celor trei arhitecți prevăzuți în condițiile de concurs și cari vor fi:

I-ul dl Iosif Nekolny, al II-lea dl Tiberiu Eremie și al III-lea dl V. Pușcariu. Dacă eventual unul dintre cei doi din urmă, ar fi împiedecat a lua parte la ședințe, atunci să-și trimită ca reprezentant pe dl inginer-arhitect V. Moga din București sau pe un alt arhitect.

3. Directorul A. Vlaicu să se îngrijască de întrunirea arhitecților și de convocarea la timp a Juriului.

III.

Directorul Arseniu Vlaicu raportează, că toate planurile au intrat în termenul de concurs.

Trecându-se la desfacerea planurilor se constată, că au intrat următoarele planuri:

1. Sub Motto: $\frac{2c}{9c}$ 7 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
2. Sub Motto: Brașovia, 2 buc. planuri, 1 memoriu și un plic sigilat.
3. Sub Motto: Luceafărul, 7 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
4. Sub Motto: Mercur, 5 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
5. Sub Motto: Stela, 6 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
6. Sub Motto: Mercurius, 8 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
7. Sub Motto: Wissen ist Macht, 5 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
8. Sub Motto: Tricolorul român, 5 bucăți planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.

9. Sub Motto: Aurel Vlaicu, 2 table cu 8 planuri. 1 memoriu și 1 plic sigilat.
10. Sub Motto: Nihil sine deo, 2 table cu 9 planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
11. Sub Motto: Ideal și comerț, 9 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
12. Sub Motto: Carmen Sylva, 8 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
13. Sub Motto: Pașiți și vă rugați, 5 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
14. Sub Motto: Lumina, 10 buc. planuri, 1 memoriu, și 1 plic sigilat.
15. Sub Motto: Noie, 13 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
16. Sub Motto: Tiberiu, 5 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.

Juriul constată, că în urma concursului publicat au intrat șasesprezece planuri, cari se păstrează în cancelaria Eforiei școlare și la timpul său se vor pune la dispozițiunea arhitecților spre examinare. Plicurile cu motto și sigilate, în număr de 16, cuprinzând numele autorilor, se depun spre păstrare în casa de fier a Eforiei școlare.

Cu acestea ședința se încheie și protocolul se încheie.

D. U. S.

Parteniu Cosma

Arseniu Vlaicu
director.

Romulea Dogariu
secretar.

Ioan I. Lăpăduț

Josef Nekolny

Mateiu Voileanu
ases. cons.

Dr. Vasile Saftu
protopop

Dr. V. Baiulescu

Ioan Pricu

Situația pe piața de efecte în timpul recent.

Conflictul dintre Mexico și Statele-Unite Nord-Americane apasă asupra situațiunii internaționale și influențează în mare măsură dezvoltarea și tendința bursei, cari în urma structurei lor fine reagează ca o busolă sensibilă la orice evenimente fie de natură politică, fie de natură economică-financiară.

Cursurile scad mereu, deși în urma depresiunii de până acuma, precum și a abundenței de numărare, ce s'a signalat de pe toate piețele internaționale, s'ar crede și s'ar aștepta contrarul, adică urcarea acelor în urma înviorării speculațiunii la bursă. Dar cercurile private, adică publicul mare se abține dela orice transacțiuni speculative, căci multora le este încă în vie memorie pierderile colosale suferite înainte de criză.

În timpul recent, afară de momentul indicat mai sus, atât evenimentele din peninsula balcanică, cât și boala monarhului au alimentat indispozițiunea bursei, favorizând contramina, care a apăsat tot mai mult cursul efectelor, favorite de speculațiune, obvenind la unele reduceri în salturi considerabile.

Alt moment și motiv cardinal, care influențează în mare măsură mai ales cursurile efectelor cu fructificare fixă (rentele, obligațiunile comunale, scrisurile

fondare, etc.) este proiectul de lege francez, referitor la darea de 5% după cupoanele efectelor străine, care tocmai se desbete și tine în mare agitație piața franceză. Mai ales micii capitaliști francezi dorind a scăpa de această dare în spe, — din care fiscul sperază a stoarce sute de milioane — tind a se debarasa de efectele străine.

În săptămâna ultimă au trezit puțin din letargie bursele indigene ordinele de vânzare despre posturi mai considerabile de rentă de 4% de cor. ung., care a scăzut repentin cu peste 2% în câteva zile, ajungând până la 80-25 chiar. — Unele efecte industriale, de transport și chiar acțiunile unor bănci au suferit pierderi de curs de 10-20 și chiar mai multe cor. în o singură zi.

Situațiunea pieții scrisurilor funciare este continuu deplorabilă. — Raza de speranță, ce licărește în primăvara anului curent, adică de a putea plasa scrisuri funciare în posturi mai mari în străinătate a dispărut de prezent cu totul. — Momentan se revărsă scrisurile funciare din străinătate, iar instituturile de emisiune sunt necesitate a le absorbi, pentru a susține cursul acelor destul de scăzut, cel puțin la nivelul actual. — Afaceri hipotecare și pe amortizație numai cu mare greu se licvidează și în măsură de tot restrânsă sub condițiuni urcate, alegându-se afaceri prima.

Capabilitatea de absorbire a capitaliștilor francezi și englezi o ilustrează următoarele cifre:

În cvartalul prim al a. c. s'au emis pe piața Parisului diverse efecte în valoare nominală de cca 3½ miliarde franci și pe piața Londrei de cca 2½ miliarde franci. — Unii sceptici cred, că aceste două piețe și-ar fi ajuns punctul de saturațiune și că multe efecte emise nu s'ar fi putut plasa în public, rămânând în portofoliul consorțiilor și băncilor de emisiune. — Cu emisiunile acestea însă nu s'au isprăvit cererile față de piața financiară, ei vor mai urma, dupăcum vom vedea mai târziu.

Budapesta, 24/IV 1914.

V. V. B.

Noua lege cambială ungară.

(Continuare.)

PARTEA III.

Dispoziții întregitoare a părții I și II.

Capitolul I.

Despre capacitatea cambială. Despre modalitățile speciale ale declarațiilor cambiale.

§ 81.

Obligamente cambiale poate contracta fiecare, a căruia capacitate de a se obliga prin contract nu este limitată.

Persoana, care a devenit însă majorenă prin căsătorie, poate contracta un obligament cambial, înainte de a fi împlinit etatea de 24 de ani, numai, dacă poartă de sine stătător o meserie.

Că întrucât pot contracta obligamente cambiale prin reprezentanții lor legali persoanele, a căroră capacitate de a se obliga prin contract, este limitată, o hotăresc normele de drept speciale referitoare la aceste acte.

§ 82.

Semnul mânei înlocuiește subscrierea numai dacă este legalizat pe cambie sau pe alongul ei prin judecătoreie sau notar public, conform alineatului 2.

Persoana legalizatoare este obligată a subscrie clauzula de legalizare, a o prevedea cu sigilul oficios și a certifica în clauzulă, că cunoaște personal partida sau s'a convins despre identitatea persoanei ei, mai departe că a cetit și explicat partidei declarația cambială și că partida a declarat-o pe aceea în consonanță cu voința sa.

Alte dispoziții legale, cari normează procedura de legalizare, rămân nealterate; neobservarea lor însă nu invalidează legalizarea.

§ 83.

Declarația cambială a unei persoane lipsită de vedere (oarbe) este validă numai, dacă subscrierea de pe cambie sau alongul ei este legalizată judecătorește sau prin notar public. Dispozițiile cuprinse în alineatul 2 și 3 al §-ului 82 au valoare și aici.

Imprejurarea, că legalizarea lipsește sau este falsă nu atinge validitatea obligamentelor contractate de ceilalți subscriitori și ordinea indossamentelor.

§ 84.

Plenipotența, ce o dă o persoană, care *nu știe scrie*, unei alte persoane, pentru a face declarații cambiale, este numai atunci validă, dacă este cuprinsă într'un document, dacă în acela s'a fixat calitatea obligamentului cambial (acceptant, emitent, girant etc.) și maximalul sumei ce se poate contracta, și dacă în acest document, semnul mânei plenipotențiatorului, este legalizat prin judecătoreie sau notar public, sau apoi semnul mânei este întărit (coramizat) prin doi martori, dintre cari unul a scris pe document numele plenipotențiatorului.

§ 85.

Intre soți și logodnici plenipotența pentru contractarea de obligamente cambiale are numai atunci valoare, dacă s'a cuprins într'un act notarial public.

Capitolul II.

Despre locul prezentării, a ridicării protestului și locul de îndeplinire a altor acte cambiale.

§ 86.

Prezentarea cambiei pentru acceptare sau pentru plată, ridicarea protestului, precum și în general toate actele, a căroră îndeplinire le pretinde legea prezentă pentru validitatea sau susținerea drepturilor cambiale, trebuie făcute în localul de afaceri al obligatului cambial, iar în lipsa unui astfel de local în locuința lui.

Aceste acte se pot îndeplini în alt local al locului (comunei), fixat pentru îndeplinire sau în o altă

comună învecinată, contopită cu comuna de îndeplinire, numai cu învoirea celor interesați. La protest aceasta învoire a interesaiilor se consideră ca dată, dacă din protest nu rezultă contrarul.

Actele îndeplinite în localul de afaceri sau la locuința persoanei respective, aflătoare în vreuna din comunele contopite, trebuie privite ca îndeplinite la locul recerut și în cazul acela, când ca loc de îndeplinire, este indicat pe cambie, dintre comunele contopite, o altă comună.

Cari comune sunt a se consideră ca comune contopite, hotărește pe calea ordinațiunii, ministrul de interne, în Croația-Slavonia, — Banul.

(Va urma)

O procedură de simplificare la adițiune.

Multora li se va părea, că este peste tot de prisos a mai vorbi ceva despre simplificarea adițiunii. Se crede, că adițiunea este, prin însași natura lucrului, operațiunea cea mai simplă posibilă.

Cu toate acestea sunt momente, cari dovedesc contrarul. La adițiunea unor număreroase coloane lungi de numeri, constătători din mai multe cifre, iese la iveală greutatea adițiunii totdeauna, când împrejurările pretind dela adițiune o exactitate ireproșabilă, o siguranță absolută și în acelaș timp o iuțeală maximală. Nu se poate contesta, că sunt și calculatori abili, cari satisfac tuturor exigențelor acestora; să ni se dea însă voie să contestăm, că rezolvarea acestor probleme ar fi ușoară. Din contră ea este obositoare și repetiția frecventă a adițiunii de coloane lungi nu lasă neatins nici sistemul nervos. De sigur numai o statistică medicală ne-ar putea arată cu dovezi număreroase urmările funeste ale unei ocupațiuni îndelungate cu această operațiune, numită «ușoară» mai cu seamă între funcționarii dela finanțe, postă, etc. a căror vieată se consumă aproape numai în adițiunea coloanelor lungi de numeri.

Deschid aici o mică parentesă, pentru a evocă în memoria tuturor celor interesați cel puțin numele (descrierea lor nu voi încercă a o face) mașinilor de calculat, pentru a căror producție omul nu și-ar fi dat nici o osteneală, dacă această simplă operațiune ar fi fost atât de ușoară, cum se crede. Abacusul Romanilor, Suanpuan-ul Chinezilor, Soroban-ul japonezilor, liniarele de calculat ale lui Nepper (1617), ale lui Blatter (1886), Genaille și E. Lucas (1885), stilul de adițiune sistem Smith și Pott, stilul de adițiune XXX. al mehanicului O. Leuner din Dresda, liniarele logaritmice, (scala Gunter) de diferite sisteme: Faber, Hanauer etc. aritometrul lui Pascal (1642), mașina de calculat alui Leibnitz (1695), alui I. H. Müller (1782), alui Thomas din Kolmar (1870) în executarea lui Burkhardt, mașina Brunsviga, de Grimme și Natalis din Braunschweig, mașina Selling din Würzburg și în fine cea mai perfectă mașină universală sistem Steiger și Egli din Zürich, cunoscută sub numirea de «Millionär». Acestea toate ne prezintă o serie de efortări nobile pentru ușurarea — dacă nu și eliberarea spiritului omenesc de greutățile reale ale operațiunilor «simple». Aici e locul să amintim

și de aparatul d-lui Petru Simțion pentru calcularea intereselor. În special numai pentru adăuine se folosesc astăzi afară de stilele amintite mai sus (Smith & Pott și Leuner) diferiți comptometri, mașinile Addix, Omega, Runge și în fine ultima în ordinea cronologică a perfecționării mașinilor de adăuinat, mașina Burrough. Inchei parentesa cu constatarea, că lipsă de frecvență a acestor mașini de calculat în birourile institutelor financiare române, poate fi caracteristică pentru orice altă împrejurare, dar nu și pentru necesitatea introducerii lor la noi. Afară de câteva dintre cele mai mari bănci ale noastre — unde ar putea funcționa și mai multe mașini, — abia găsești vreo mașină de calculat, lucru, poate destul de explicabil, dar cu toate acestea astăzi nenatural.

Naturală este însă tendința de simplificare a lucrurilor și de cruțare a forțelor de un surmenaj de prisos.

Cum își poate simplifica oicine osteneala adăuunii? Nu se poate fură oare vreuna dintre multele idei aplicate în mecanismul mașinilor de calculat?

În secția matematică a «Băncii generale de Asigurare» se uzitează spre scopul acesta așa numitele creioane de adăuine. Anume, creionul simplu este provăzut cu creștături numerotate, pe cari degetul mare al calculatorului le parcurge în ordine, trecând peste câte-o creastă, de câte-ori suma interimală de adăuine crește cu câte o zecime. Calculatorul astfel peste tot nu are nevoie să urmărească cu atențiune zecimile de tranziție în decursul adăuunii. Se operează astfel simplu cu unitățile sumelor interimale, urmând, ca la finea coloanei să se citească zecimile înregistrate de deget (prin exercițiu în mod instinctiv) pe creion și să le completeze cu ultima unitate. După un mic exercițiu creionul de adăuine se dovedește a fi tovarăș credincios — adăuinea însași, fie vorba de coloana cea mai lungă, se simplifică în mod esențial: ea devine repede, ușoară și sigură, fără să mai ostenească creierul.

Explicarea procedurii este evidentă. Să presupunem, că calculatorul a progresat în coloana de numeri până la un loc, unde suma interimală este 67 și urmează să înșire la aceasta și pe 9, 8, 7. etc. Zecimile aici se schimbă la fiecare pas. Procedura obicinuită produce — dupăcum se știe — în mintea calculatorului numerii 67, 76, 83 etc. în timp ce atențiunea lui urmărește cifrele 9, 8, 7 etc. Aici deci simplificarea psihologică este, că spiritul calculatorului pornește numai din cifra 7 (a sumei interimală de 67, căci degetul a descoperit deja creasta 6) continuă apoi cu 6, apoi cu 3, etc. în timp ce cu atențiunea sa calculatorul urmărește cifrele 9, 8, 7 etc. iar degetul are să continue la fiecare pas peste zecime, trecerea peste o creastă săpată în creion. Trecerea peste o zecime este prea caracteristică pentru a putea rămâne neobservată: micșorarea unității la sumele de tranziție, însemnează creșterea cu o zecime.

Că procedura această însemnează o simplificare, o ușurință pentru calculator, se poate convinge oricine. E de ajuns să amintim aici, că dela suma interimală de 20 în sus, însași psihologia limbei cauzează greutate, deoarece ea dă întâietate zecimilor nu numai în românește, ci și în limbile franceză, engleză, italiană etc., pânăcând limba germană, care până la sumele interimale de o sută, pronunță mai întâi unitățile, preste o sută se rășbună cu prisos pentru favorul acordat mai înainte, căci după cifra sutelor limba ordonează unimile și apoi zecimile.

Balastul zecimilor în decursul adăuunii se delătură simplu prin creionul de adăuine, descris mai

sus, căci toată activitatea spirituală a calculatorului în decursul acestei aspirațiuni are să se desfășure numai în urmărirea cu atenție a cifrelor sumande și formarea unităților dela sumele interimale.

Procedura aceasta se recomandă însași tuturor funcționarilor din birourile băncilor noastre, în tot locul, unde se adăuionează mai intensiv și mai cu seamă cu ocaziunea eruării erorilor de contare, spre a căror cercetare se folosesc de sigur cu succes procedurile descrise de d-l Ermil Borcia în «Revista Economică Nr. 1. din 1907.

Vasile Vlaicu,

matematicul «Băncii gen. de asig.» Sibiu

„Banca generală de asigurare“.

Ne cuprinde o bucurie sinceră, aflând despre modul, cum înțelege banca noastră de asigurare să se afirme în lupta de concurență, ce se dă acum dejă cu toată inverșunarea contra ei.

Anume banca noastră de asigurare a lăsat cu totul la o parte baza șubredă, pe care adeseori se manifestează activitatea de concurență a unora dintre instituttele străine, cari se întrec în licitațiunea de promisiuni față de asigurați și în licitațiunea de proviziuni și remunerațiuni pentru aceia dintre Români, — particulari sau institute, — cari li se fac mijlocitori de afaceri. Ea nu dă nici o atențiune acestor modalități de concurență — am putea zice corupte, — ci toată concurența ce o face banca noastră de asigurare se concentrează în stabilirea leală și culantă a pagubelor, fie de foc, fie de vieață și în plă-tirea imediată a acestora.

Diferite cazuri, ce ni-au venit la cunoștință despre această procedură culantă și umană a băncii noastre de asigurare, sunt prea suficiente pentru a întări afirmația din cele precedente. Aflăm între altele că soția dlui I. Z. din Săliște, fiind asigurată la banca noastră de asigurare, a răposat în 5 l. c. Soțul s'a prezentat personal la direcțiunea băncii în Sibiu, înștiințând cazul de moarte în 11 crt., la cece direcțiunea acestei bănci cercetând actele prezentate *imediat*, deci fără nici o provocare la §§-ii condițiunilor de asigurare, prin cari adeseori se pot trăgână cu lunile astfel de afaceri, banca noastră a hotărât imediat licvidarea sumei de K 2.000 — și ce e mai mult, chiar și înainte de licvidarea sumei asigurate, a anticipat respectivului o sumă considerabilă pentru acoperirea cheltuelilor.

De sigur acest fel de concurență este mai presus de toate nobil, căci banca noastră de asigurare, care chiar și în primii ei ani de vieață (coincidenți din întâmplare cu cei mai grei ani de criză economică), își ține de datorință a pune mai presus de toate interesele asiguraților ei, chiar și cu prețul unei dividende mai modeste. Natural, că pe terenul acesta cu greu se va putea face concurență băncii noastre, care spre deosebire de cele mai multe institute străine, este fondată în prima linie spre scopul apărării intereselor economice ale asiguraților, cât timp instituttele străine sunt societăți întemeiate cu scopuri exclusiv de câștig pe seama acționarilor, iar când e vorba de vreo pagubă a asiguraților, cele mai multe societăți străine caută ușițe de scăpare în §§-ii condițiunilor.

Concedem și noi, că ȘS-ii condițiilor trebuiesc aplicați cu rigoare în anumite cazuri, căci noi deși apreciem cu recunoștință procedura leală a băncii generale de asigurare, totuși recomandăm direcțiunii acestei bănci, să porceadă cu toată scrupulozitatea față de cazurile de vădită reacredință, căci nu arareori în urma demoralizării publicului prin unii agenți se ivesc cazuri de păgubirea cu intențiune a băncii de asigurare.

Ca să ilustrăm mai bine procedura de plătire de pagube a băncii noastre de asigurare, aflăm de potrivit să reproducem 2 dintre scrisorile de mulțumită referitoare la cazuri actuale de pagube.

1.

Onorată direcțiune!

Soția mea a fost asigurată la onor. D-Voastră bancă abia de doi ani de zile și cu toate acestea Onorata direcțiune îndată ce am înștiințat cazul de moarte, întâmplat la 5 Aprilie, mi-a hotărît imediat lichidarea sumei întregi de asigurare de K 2,000 și chiar și până la lichidarea acesteia Onorata direcțiune mi-a anticipat o sumă considerabilă pentru acoperirea cheltuielilor. Atrag atențiunea tuturora asupra modului culant, cum satisface banca generală de asigurare pe asigurații ei spre deplina lor mulțămire și Vă fac cunoscut, că tocmai din cauza aceasta m'am simțit îndemnat și eu să contractez o asigurare asupra vieții la D-Voastră, deși am fost asigurat până acum la o societate străină.

Săliște, la 12 Aprilie 1914

Cu toată stima

I. Z.

2.

Onorată direcțiune!

Bărbatul meu a fost asigurat la Banca generală de asigurare a D-Voastră de abia un an de zile pe K 4,000 și cu toate acestea Onorata direcțiune îndată ce am înștiințat cazul de moarte, imediat mi-a hotărît plățirea averii asigurate. Pentru aceasta mulțamesc din toată inima onoratei direcțiuni și atrag atențiunea tuturora asupra Băncii generale de asigurare, care plătește imediat spre mulțămirea asiguraților. Din parte-mi voi îndemna și pe alții să facă asigurări de viață la D Voastră, căci, dupăcum văd din cazul bărbatului meu, banca D-Voastră plătește valoarea asigurată imediat, chiar și dacă asigurarea a fost numai câțva timp în vigoare.

Mulțămindu-Vă încă odată pentru bunăvoința D-V. rămân

Dobric, la 16 Aprilie 1914

cu toată stima

văduva M. P. născută H.

Pentru Școala comercială din Brașov.

Publicăm în cele următoare rezultatul unei colecte, întreprinsă de dl *Octavian Neagoș*, cassar la «Lumina» în Sibiu, pe seama Școlii com. între fruntașii comercianți și industriași din *Râmnicul-Vâlci*. Colecta aceasta a dat frumoasa sumă de Lei 1670.

Anume au contribuit:

«Clubul negustorilor»	Lei 500.—
«Banca Vâlcea»	„ 200.—
D-nii: Dumitru Hanciu	„ 100.—
C. Hanciu	„ 100.—
Ioan Hanciu	„ 100.—
Dimitrie N. Simion	„ 100.—
N. și I. Simion	„ 100.—
N. Hociotă	„ 50.—
O. I. Simion	„ 50.—
Petre C. Hanciu	„ 50.—
D. I. Simian	„ 50.—
M. N. Simian & Co	„ 50.—
N. Lupea	„ 40.—
N. Steflea	„ 40.—
C. Poppa	„ 40.—
N. Rodeanu	„ 20.—
Iordan Pascu	„ 20.—
Ananie Morariu	„ 20.—
Ioaneș I. Herța	„ 20.—
Ioan Nicolescu	„ 20.—

Total . . Lei 1,670.—

Din suma aceasta: Lei 1170 — au intrat la Cassa «Solidarității», ceea ce cuităm și pe calea aceasta, iar «Clubul negustorilor» a expediat contribuția sa de Lei 500 — direct «Școlii comerciale din Brașov».

Starea financiară în România după mobilizare.

În România, campania militară propriu zisă n'a ținut mai mult decât șase săptămâni. Aceasta n'ar fi cauzat în sine cheltuieli prea mari, însă durata campaniei s'a prelungit peste trei luni de zile, fiindcă de teama colerei, demobilizarea nu s'a putut face decât încetul cu încetul. Iată de ce s'au făcut cheltuieli de războiu destul de mari, care ating aproape suma de două sute de milioane.

Drept echivalent al campaniei făcute, România a câștigat un ținut de opt mii de kilometri pătrați, care în cea mai mare parte e roditor. Apoi, deoarece pe lângă aceasta, populația acestui ținut este încă rară după datele oficiale de astăzi cu 307,600 suflete, din cauza aceasta se dă cu socoteala, că rodul pământului va întrece nevoile populației și va da în chipul acesta țării întregi, în privința exportului, un excedent de mare preț, ba în împrejurări priincioase un excedent chiar foarte mare.

Ca să se poată însă promova acest excedent al exportului, e trebuință să se lege căile ferate din aceasta Românie nouă, cu rețeaua căilor ferate române, ceea ce însă va costa sume destul de însemnate de bani, cu atât mai mult cu cât înnoirea și înmulțirea materialului de căi ferate de până acum, a ajuns să fie încă de mult o chestie de o însemnătate covârșitoare.

Putem spune, fără să ne înșelăm, că pentru înfăptuirea acestei lipse, va fi nevoie de alte două sute de milioane, dacă țara românească va vrea să facă lucru cu temei și va vrea să poarte cu adevărat grijă de interesele dezvoltării ei.

Premergând cu acestea, putem prevesti pentru România numai bine, cu atât mai mult, cu cât este îndeobște cunoscut, că ea mai mulți ani de-a rândul a avut recoltă bună și că prin urmare atât prin aceasta cât și printr-o întrebuintare minunată de potrivită în anii din urmă, a propășit uimitor de mult.

Procurarea materialului de rășboiu, ce e drept a micșorat destul de puternic rezerva metalică a Băncii Naționale și creditele în străinătate, cu toate acestea însă îi stă țării la dispoziție o recoltă bună de grâu și una mănoasă de porumb și în afară de acestea și o parte mare din recolta de porumb din anul trecut, așa că se așteaptă se între multe devize și aur fără să mai luăm de loc în seamă influința împrumutului făcut în Germania, printr-o emisiune cât se poate de izbutită.

Traian V. Țirănu.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 23 Aprilie 1914

Situația pieței internaționale de bani este ne-schimbabil favorabilă. Abundanta de bani se menține pe toate piețele și etalonul este în reducere. În Berlin s'a redus la $2\frac{1}{8}\%$, în London la $1\frac{7}{8}\%$, iar în Paris $2\frac{1}{2}\%$.

În piața internă de bani este liniște și cererile minimale. Discontul privat a cotate în Viena $3\frac{1}{2}\%$, în Budapesta $3\frac{3}{4}\%$ — $4\frac{1}{2}\%$.

CRONICĂ.

În atențiunea băncilor noastre. În zilele trecute li s'a trimis băncilor noastre un circular dela un institut străin, cu care ele stau în relațiune de reescont, prin care se face încercarea de a înduplecă institutele noastre a prelua în cont fix, obligațiunile pupulare, ce li s'au octroat acum 2 ani, în timpul crizei, sub condițiuni foarte oneroase. *Institutetele noastre vor face bine, dacă vor dispune, telegrafic chiar, a li-se stornă acele obligațiuni, dispunând totodată a li-se cumpără în locul acelor d. e. rentă, sau alte efecte, cari le pot acvira azi sub condițiuni cu mult mai avanta-*

gioase, sau preferind scrisurile funciare ale primului nostru institut financiar, cari oferă o rentabilitate mai avantajoasă și sunt de ale noastre. Pretinzându-li-se și pe viitor cauțiunea de până acum, vor putea deci trimite alte hârtii de valoare în depozit. Să sperăm, că fiecare își va ști apăra propriile sale interese, ergo solidar!

*

Anuarul Băncilor Române 1915. Rugăm On. noastre institutete de bani, soc. pe acții și însoțiri, să binevoiască a ne retrimete de *urgentă* „Chestionarul“ pentru Anuarul proximit, ce li s'a trimis în zilele trecute pentru umplere, voind a pune în timp apropiat noul anuar sub tipar.

Institutetele, cari nu ar fi primit „Chestionarul“, fără privire că sunt sau nu membre ale „Solidarității“ le rugăm să-l reclameze dela redacțiunea noastră, spre a li se putea trimite imediat unul.

*

La chestiunea „Băncii industriale“. Nu știm dacă d-l I. F. Negruțiu va fi primit până acum, din parte românească, ceva ecouri la articolul său «Banca industrială» apărut în Nr. 14 al revistei noastre. În ziarele maghiare însă vedem apărând deja anumite ecouri la ideea sulevată de dl Negruțiu. «Pesti Hirlap», ziarul hiperșovinist din capitală d. e., în numărul său dela 18 crt., aduce «din isvor românesc inițiat» știrea, că ideea băncii industriale va fi deja în scurt timp și fără multă vorbă, realizată din partea «Solidarității», care — zice — a încredințat deja pe prim-secretarul Ioan Lăpădatu, cu pregătirea proiectului de fondare. Capitalul social al noiei întreprinderi — ne spune tot «P. H.» — va fi de K 2 milioane și adunarea acestei sume nu va întâmpina greutăți, căci va fi semnată și plătită de băncile românești în proporția rezervelor lor. Noua bancă își va începe activitatea deja în vara aceasta și se speră la un sprijin puternic din partea guvernului. «P. H.» mai are și informația, că noua fondare românească este în legătură cu întrebuintarea gazului metan și este executarea unuia din punctele pactului cu României.

Cum vedem «Pesti Hirlap» știe asupra acestei chestiuni mai multe chiar și decât noi!

*

Activitatea conferențiarului agronomic al „Asociațiunii“. Conferențiarul agron. al «Asociațiunii» d-l A. Cosciuc a ținut în lunile Ianuarie—Martie, prelegeri populare în despărțămintele Oravița (în 8 sate), Panciova (în 4 sate), Vârșeț (în 21 sate) și Beiuș (în 9 sate), total în 42 sate 80 prelegeri și anume: 59 agronomice, 5 prelegeri despre «Insoțiri» îndeosebi însoțirile de credit, 8 prelegeri cu subiecte diferite și 8 cu schiopticonul despre vieața lui Isus.

În decursul unei luni Martie a mai ținut prelegeri și în următoarele comune și anume: în Șona (desp. Făgăraș), Ghiriș (desp. Turda) și Zărnești.

*

Obștiile de arendare în România. La 31 Decembrie 1913 se găseau în România 495 obști de arendare.

dare, cari țineau în arendă o suprafață de 374,891⁵⁶ ha., plătind o arendă anuală de 13 mil. 404.231,86 Lei. Pentru respectarea contractelor de arendare obștiile constituiseră drept garanție față de proprietari suma de 5.108,798⁸⁴ Lei în număr și efecte publice garantate de Stat.

La 31 Decembrie 1913 obștiile de arendare aveau un capital vărsat de Lei 4.289,881³⁸ din Lei 6.284,026⁴¹ capital subscris.

Prin capital social, la obștiile de arendare se înțeleg sumele vărsate de fiecare obște ca garanție pentru terenul de cultură pe care îl exploatează; din garanțiile adunate dela obșteni se pune la dispoziția proprietarului suma cerută de contract drept garanție dacă se cere.

Ultima situație financiară a obștilor de arendare este cea încheiată la 31 Decembrie 1912; la aceea dată obștiile aveau un fond de rezervă de 1.355,664⁹² Lei, plus excedente în sumă de 994,704⁴¹ Lei, în total deci Lei 2.350,369³³, fonduri de prevedere ordinare și extraordinare.

Colonizarea Cadrilaterului. La ministerul de agricultură al României se studiază chestiunea colonizării pământurilor din cadrulater aparținând Statului, cu locuitori din țară.

Deocamdată se face măsurătoarea exactă a proprietăților Statului din Noua-Dobrogie și se examinează modalitatea colonizării, care va începe peste un an. Se vor coloniza, cu preferință, locuitori din Olt, Romanați, Vlașca și Mehedinți.

BIBLIOGRAFIE.

Bancherul din provincie de George Rae, traducere de Emil Tișca, conținând seria de 35 de scrisori instructive pentru fiecare om de bancă, membru în direcțiune și în comitetul de supraveghiere, ce s'a publicat în revista noastră, *a apărut acum și în broșură*

Anunț.

Dupăce tribunalul regesc din Orade (Nagyvárad) prin decusul său din 5 Aprilie 1914 de sub Nr. 17,919/1914 a aprobat concluzul adunării generale ținută în 25 Martie 1914, prin care s'a decretat lichidarea institutului „Doina” întreprindere de librărie și tipografie societate pe acții în Beiș (Belényes), — cu care ocaziune saules de lichidatori domnii: Dr. Gavriil Cosma, avocat; Dr. Constantin Popovici, avocat; Vasile Ștefanica, director gimnazial; Ioan Iepure, profesor; Dr. Petru Hetcou, profesor; Ioan Roșu, învățător; Dr. Ioan Ciordas, avocat; Ioan Petra, contabil, locuitori în Beiș; Petru E. Papp, preot în Pocola; — conform dispozițiilor legii comerciale provocăm pe toți creditorii institutului nostru, ca în timp de 6 luni să-și insinue pretensiunile.

Beiș, la 15 Aprilie 1914.

**Direcțiunea ca comisiune
lichidatoare.**

(1—3)

separată, de 14 coale, ca Nr. 15—18 din „Biblioteca băncilor române”.

Se poate procura prin Administrația „Revistei Economice”, exemplarul cu prețul de K 2⁵⁰ + 10 fil. porto.

POȘTA REDACȚIUNII.

Mai multor însoțiri de credit. Despre întemeierea unei federale a însoțirilor de credit, aici în Sibiu, cercurile conducătoare a vieții noastre financiare-economice de aici, nu au nici o cunoștință; nici nu am putut afla, cine a luat inițiativa pentru întemeierea acelei federale. În privința aceasta nici din cercurile «Asociațiunii» și nici din a «Reuniunii române de agricultură» de aici nu am putut afla nimic pozitiv.

Dlui E. B. Cele trimise vor apărea — din lipsă de spațiu — într'un număr viitor.

Dlui G. P. Tutorul unor acționari minoreni poate da, în numele acestora, plenipotență unei alte persoane, pentru a reprezenta pe minoreni în adunarea generală.

SUMAR.

La chestiunea „Școalei comerciale rom. din Brașov”. — Protocol. — Situația pe piața de efecte în timpul recent. — Noua lege cambială ungară. — O procedură de simplificare la adițiune. — Banca generală de asigurare. — Pentru „Școala comercială din Brașov. — Starea financiară în România după mobilizare. — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: În atențiunea băncilor noastre. Anuarul Băncilor române în 1915. La chestiunea «Băncii industriale». Activitatea conferențiarului agronomic al «Asociațiunii». Obștiile de arendare în România. Colonizarea Cadrilaterului — Bibliografie. — Poșta Redacțiunii.

3—

● domnișoară

absolventă a unui curs de contabilitate, cu aproape trei ani de praxă și bine introdusă în toate afacerile de bancă, precum și la Cassă, care posedă în scris și vorbire limba română și maghiară, se pricepe și la scrisul cu mașina — caută aplicare în biroul unei bănci sau o altă condiție potrivită unei domnișoare inteligente. — Adresa o dă redacția acestei reviste.

Felhivás.

Miután a nagyváradi kir. Törvényszék 1914 évi április hó 5-én kelt 17,919/1914 szám alatti rendeletével tudomásul vette, az 1914 évi március hó 25-én tartott közgyűlés határozatát, mely kimondja a belényesi „Doina”, könyvnyomda és könyvkereskedés, részvénytársaság felszámolását, — mely alkalommal felszámolóknak a következők választottak meg: Dr. Cosma Gábor, ügyvéd; Dr. Popovici Constantin, ügyvéd; Ștefanica Vazul, főgimnáziumi igazgató; Iepure János és Dr. Hetcou Péter, főgimnáziumi tanárok; Rosu János, tanító; Petra János, könyvelő; Dr. Ciordás János, ügyvéd, belényesi lakosok; Papp E. Péter, biharpoklosi lelkész; — a kereskedelmi törvény értelmében, felhívjuk intézetünk minden hitelezőjét, hogy minden követelését 6 hónap alatt jelentse be.

Belényes, 1914. évi április hó 15-én.

**Az igazgatóság úgy mint
felszámoló bizottság.**

(1—3)

„Cassa de împrumut“, ca însoțire în Bicaz.

CONVOCARE.

On. membrii ai «Cassei de împrumut» ca însoțire în Bicaz, prin aceasta se concheamă la o

adunare generală extraordinară,

care va avea loc în 10 Maiu a. c. la 10 ore a. m., în localul institutului, respective în școala confesională gr.-cat. din Valea-îdanului pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Alegerea membrilor de încredere pentru conducerea și legalizarea protocolului și pentru luarea în seamă a voturilor.
3. Prezentarea bilanțului încheiat la 31 Martie 1914 și a aducea hotărâri în cauza Bilanțului.
4. Decizie asupra lichidării însoțirii și la caz că se decide lichidarea alegerea personalului, care să conducă lichidarea.
5. Eventuale propuneri.

Bicaz, la 12 Aprilie 1914.

Alexandru Cojocariu m. p.,
prezident.

Nicolae Hangan m. p.,
vice-prezident.

„Kölcsönpénztár“, mint szövetkezet Békáson.

MEGHIVÓ.

A kölcsönpénztár mint szövetkezet Békáson tekintetes tagjai ezennel meghívotnak egy

rendkívüli közgyűlésen,

mely 1914 május hó 10-én delelőtt 10 órakor az intézet helyiségében illetve a zsedánpataki gör.-kat. felekezeti ellemi iskolában tartatik a következő

Tárgysorozattal:

1. Közgyűlés megnyitása.
2. A jegyzőkönyv vezetésére és hitelesítésére és a szavazati jogok számbavételére bizalmi férfiak választása.
3. 1914 március 31-én lezárt mérleg előterjesztése s e jeltti határozat.
4. A szövetkezet felszámolása jeltti határozat és felszámolás kimondása esetén a felszámoló bizottság megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Gyó-Békáson, 1914 április 12-én.

Cojocariu Sándor s. k.,
elnök.

Hangan Miklos s. k.,
alelnök.

Activa — Vagyon. Bilanț încheiat la 31 Martie 1914. — 1914 márc. 31 lezárt mérleg számla. Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa — Pénzkészlet	681	51	Capital de acții — Részjegytőke	26,099	—
Cambii — Váltótárcza	18,358	90	Reescont — Visszleszámitolás	102,289	—
Obligațiuni — Kötvények	47,538	78	Depuneri — Betétek	3,950	38
Cont-curent — Folyószámlák	19,290	29			
Hártii de valoare — Értékpapírok	845	72			
Diverse — Különféle adósok	3,405	86			
Realități — Ingatlanok	9,871	38			
Mobiliar — Felszerelés	191	—			
Pretensiuni dubioase — Kétes követelések	25,600	—			
Interese restante — Kamat hátralék	6,554	94			
	132,338	38		132,338	38

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és veszteség- számla. Credit — Követel.

	K	f		K	f
Interese de reescont — Visszleszámitolt váltó után fizetett kamat	1,144	46	Profit din 1913 — 1913-ból áthozott nyereség	492	47
Salare — Tiszti fizetések	600	—	Interese de escont — Váltókamat	159	30
Spese — Üzleti költség	151	—	Interese de obligațiuni — Kötvénykamat	754	27
Tipărituri — Nyomtatványok	14	22	Provizioni — Jutalék	542	74
Dare de interese — Betéti kamat adó	9	95	Diverse — Különféle	61	47
Competințe și porto — Bélyegilleték és portó	18	60			
Dare — Adó	72	02			
	2,010	25		2,010	25

Bicaz, (Gyó-Békás), la 31 Martie 1914.

Alexandru Cojocariu m. p.,
dir. — igazgató.

Pompiliu Butnariu m. p.,
cassar — pénztárnok.

Vasiliu Vlad m. p.,
contabil. — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Alexandru Cojocariu m. p., prezident — elnök.

Nicolau Hangan m. p., v.-prez. — alelnök.

Iosif Vivirski m. p.

Pompiliu Butnariu m. p.

Simion Ț. Focșan m. p.

Ioan Cădea m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiare examinând conturile prezente le-am aflat întru toate în consonanță cu registrele institutului. Jelen számadásokat megvizsgáltuk és mindenben egyhanguaknak találtuk az intézet könyveivel.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

George Țifra m. p., prez. — elnök.

Teodor Cădea m. p., v.-prez. — alelnök.

Nicolau V. Negustoriu m. p.